

Kvalitativ opfølgning på Gladsaxestrategien for 2021

I 2021 er der arbejdet videre med at folde Gladsaxestrategien ud i praksis i en række konkrete projekter og tiltag lokalt - både i organisationen på institutioner og i enheder rundt omkring i hele kommunen og i samspil med lokale aktører.

Det betyder, at borgere og virksomheder i Gladsaxe har mødt en kommune, hvor behovet for en mere bæredygtig udvikling bliver taget alvorligt, og hvor der bliver sat ind inden for alle områder for at skabe en mere bæredygtig by og kommune - både miljømæssigt og socialt - til gavn for dem, der bor og lever i Gladsaxe i dag og i fremtiden.

Kvalitative eksempler på en bæredygtig udvikling i Gladsaxe

Formålet med denne kvalitative opfølgning er at give en status på arbejdet med at forankre Gladsaxestrategien i løbet af 2021 som et bredere supplement til den udvikling, der kan ses ved alene at se på den kvantitative opfølgning på indikatorerne i strategien.

I denne opfølgning ses på det bredere tværgående træk i arbejdet med Gladsaxestrategien gennem et udsnit af cases inden for og på tværs af de seks mål i strategien. Målet er at skabe et indblik i, hvordan

der siden sidste års opfølgning konkret er blevet arbejdet med at udvikle Gladsaxe i en mere bæredygtig retning.

Gladsaxestrategien 2018-22 har følgende mål:

6 TVÆRGÅENDE MÅL DER INTEGRERER 7 VERDENSMÅL

- Børn og unge former fremtiden
- Attraktiv erhvervsby med jobvækst
- Lige muligheder for at lykkes
- Grøn og levende by
- Sundhed og trivsel hele livet
- Klimavenlig by

De mange eksempler taler deres eget tydelige sprog: Bæredygtighed er en fælles sag og både virksomheder, borgere og ansatte i Gladsaxe er optagede af at bidrage og gøre en forskel – hver især og i fællesskab. Siden sidste status i foråret 2021 er der arbejdet videre med at omsætte strategien til handling, så den i dag er endnu stærkere forankret i og på tværs af vores kerneområder. Både i kraft af strategier, udviklingsprojekter og strukturelle ændringer i den eksisterende drift og som konkrete indsatser og gennem hverdagshandlinger. Tiltag, der alle på hver deres måde er afgørende for, at vi i Gladsaxe sætter handling bag ordene og flytter os rette vej.

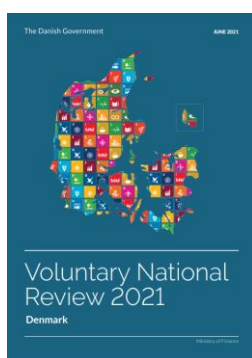
En bæredygtig udvikling kommer ikke af sig selv

2021 blev atter et år præget af Corona pandemien, men ligesom i 2020 har det ikke bremsset en bæredygtig udvikling lokalt. Tværtimod. Den tilgang, Gladsaxe har valgt med en politisk forankret strategi, systematisk bred forankring på tværs af udvalg og forvaltningsområder og partnerskaber og fællesskaber for handling viser for alvor sin værdi, som en effektiv måde at udvikle mere bæredygtige løsninger på både strategisk og i daglig praksis, som de mange eksempler i det følgende viser. Det skyldes, at vi lægger vægt på at fremme initiativer, der giver mening lokalt for ledere og medarbejdere i Gladsaxe Kommune, for mange af virksomhederne og skaber indsatser til gavn for og sammen med borgerne.

Trods nedlukning og krav om social distance fysisk har Gladsaxe Kommune, lokale virksomheder, foreninger og borgere formået at rykke tættere sammen og løfte ambitionerne om en mere bæredygtig udvikling hver især og gennem partnerskaber og fællesskaber for handling. Hvordan kommer der i denne opfølgning en række konkrete eksempler på.

I 2021 er det lykkedes at komme et spadestik dybere i arbejdet med bæredygtighed i Gladsaxe inden for alle områder. Byrådet har vedtaget Strategi for grøn omstilling og den første handleplan for Børnevenlig by er blevet udviklet. Vi har fået en arkitekturpolitik, der peger på, hvordan vi kan udvikle det fysiske miljø med fokus på mennesker. Planlægningen og gennemførelsen af de store anlægs- og klimaprojekter er i fuld gang og nogle af dem bl.a. Letbanen præger nu bybilledet. Virksomhederne er rykket endnu tættere sammen om den grønne dagsorden og har fået mod på mere. De innovative ideer spirer og bliver hjulpet på vej. Borgernes trivsel og sundhed – især mentalt - er i fokus ligesom hjælp og støtte til sårbare børn, unge og voksne, hvor vi ser stigende behov.

Gladsaxes tilgang og resultater har gjort Gladsaxe til et sted, andre organisationer i ind- og udland henter inspiration hos. I 2021 blev Gladsaxe bedt om at bidrage til Regeringens Handlingsplan for FN's verdensmål og et 'Voluntary National Review' fra Danmark til FN. På opfordring fra Finansministeriet blev Gladsaxe den første danske kommune til at udgive et Voluntary Local Review, der blev præsenteret som del af det virtuelle topmøde i FN i juli måned, hvor man globalt gjorde status på fremdriften i arbejdet med at omsætte verdensmålene til handling.

Ved at dele vores erfaringer har Gladsaxe inspireret andre til at sætte skub på den grønne omstilling og udvikle socialt og økonomisk ansvarlige løsninger i egne organisationer og indsatser og ikke mindst i samarbejde med andre.

Partnerskaber for en attraktiv erhvervsby med jobvækst

Et stærkt lokalt partnerskab er Gladsaxe Erhvervsby, hvor en række lokale virksomheder i det forgange år, har arbejdet videre med bæredygtige løsninger over en bred kam. I et samarbejde mellem DTU, Gladsaxe Kommune og lokale virksomheder med forskellige madordninger har Erhvervsbyen gennemført et pilotprojekt om at reducere madspild, som også er et mål i Gladsaxes Strategi for grøn omstilling. Genoptræningscentret Kildegården deltog sammen med 5 lokale virksomheder. Madspildet blev vejet af startupvirksomheden FOODOP. Konkret fik genoptræningscenteret reduceret sit madspild med 40 procent, hvilket svarer til en årlig besparelse på 70.000 kr., som kan bruges på bedre råvarer. Erfaringerne fra projektet er blevet delt, og der arbejdes for at udbrede tiltag også med en bæredygtig menuplanlægning.

I 2021 blev der også skabt et partnerskab om Fremtidens Faglærte mellem Gladsaxe Erhvervsby, Gladsaxe Kommune, TEC, FGU og en lang række virksomheder. Målet er at arbejde sammen om at få flere unge i Gladsaxe til at få øjnene op for erhvervsuddannelserne. Dét sker via praktikforløb hos lokale virksomheder, "jobsnuserforløb" og events. Mange virksomheder i Gladsaxe ønsker at tage et ansvar for at inspirere og udvikle deres fremtidige arbejdsplads, og samtidig får virksomhederne mulighed for at synliggøre sig lokalt.

Som videreudvikling af de foregående års arbejde med bæredygtigt byggeri udviklede og lancerede Gladsaxe Kommune, Erhvervsbyen og en lang række store byggeaktører i Gladsaxe en national portal bygcirkulaert.dk. Her kan professionelle søge, sælge og efterspørge brugte byggematerialer og på den måde nedbringe CO2-udslippet i byggeriet. Der har været stor interesse for initiativet fra hele Danmark, og der er nu skabt et nationalt netværk om udviklingen af markedsportaler for byggematerialer.

I 2021 har elever fra FGU (Forberedende Grundskole) bygget en verdensmålsbænk med lokale virksomheder som sponsorer. Konceptet er udviklet i samarbejde med Gladsaxe Erhvervsby og denne første verdensmålsbænk er placeret på 'Verdensmåls hjørnet' på FGU ved Vandtårnsvej som et vartegn for arbejdet for verdensmål og biodiversitet. Bænken bidrager til at åbne arealerne op og invitere til mere byliv - en vigtig del af Gladsaxes tilgang til byudvikling.

Gladsaxe er fortsat Danmarks bedste til at få sine borgere væk fra offentlig forsørgelse. Det viste Beskæftigelsesministeriets 2021-benchmarking af, hvor mange borgere hver enkelt kommune har på offentlig forsørgelse sammenholdt med det antal, man kan forvente, at kommunen vil have på baggrund af de lokale forhold. Dermed har Gladsaxe tre gange i træk fået en flot førsteplads for sin beskæftigelsesindsats. Forklaringen på Jobcenterets succes er flere samtaler med jobsøgende, end man egentlig skal ifølge lovgivningen, et tæt samarbejde og dialog med lokale virksomheder om jobmuligheder, herunder et godt samarbejde med Erhvervsbyens HR-gruppe, og sanktioner til de jobsøgende, der ikke overholder aftaler.

Gladsaxe Jobcenter har konkret samarbejdet med fx elektrikervirksomheden SIF-gruppen om en model, hvor to virksomhedskonsulenter fra Jobcenteret fysisk sidder hos SIF-gruppen et par dage om ugen. Deres rolle er at kende arbejdspladsen og tage imod de udsatte ledige, som bliver tilknyttet SIF og givet forskellige opgaver i virksomheden. Gladsaxe har desuden samarbejde med fem virksomheder og Den Sociale Kapitalfond. Samarbejdet handler om, at fonden hjælper virksomhederne med forretningsudvikling og dermed får en stærk virksomhed og økonomi, så de på sigt kan ansætte udsatte ledige.

I 2021 har Gladsaxe Kommune digitaliseret udbudsprocessen på mindre byggeopgaver. Det har gjort det nemmere for håndværkere at komme i spil til byggeopgaver på skoler og institutioner i Gladsaxe for i alt 40 mio. kroner om året. I forlængelse af kommunens nye indkøbspolitik fra 2020 bidrager indkøbsområdet også til Strategi for Grøn Omstilling og den tilhørende handleplan, som blev vedtaget ultimo 2021. I den forbindelse vil det i alle relevante udbud blive vurderet, om der kan stilles cirkulære krav, og om transporten kan foregå på en mere klimavenlig måde. Fx er der indarbejdet cirkulære krav i udbud om vask og leje af linned og arbejdsbeklædning, der er indkøbt genbrugte computere, og på en række indkøbsaftaler er leveringsfrekvensen nedsat, så både trængslen i kommunen og udledningen af klimagasser nedbringes.

Strategi for grøn omstilling skal understøtte en mere klimavenlig by

Mere grøn transport, bæredygtig el og varme og øget genanvendelse af materialer og produkter er nogle af målene i Strategi for grøn omstilling, som et enigt Byråd vedtog i 2021. Med strategien har Byrådet sat en ambitiøs retning for den grønne omstilling frem mod 2030, der følges op af en Handlingsplan for 2022-2023, som alle fagudvalg og fagområder har bidraget til.

Opgaveudvalget for Letbanen afleverede sine anbefalinger til, hvordan vi kan styrke mobiliteten i byen. Det blev til en spændende dialog med Trafik- og Teknikudvalget og er et godt eksempel på, hvordan vigtige interessenter i byen kan komme tæt på de politiske beslutningsprocesser.

For at understøtte en mere bæredygtig transport er der i 2021 sat nye ladestandere op ved Gladsaxe Møllevej, Søborg Torv, Værebrovej og Jonas Lies Vej. Udbygningen af ladeinfrastruktur drives ikke kun af kommunale initiativer. I takt med at salget af elbiler stiger, planlægger en række private aktører også at etablere offentligt tilgængelige ladestandere fx ved supermarkeder og på tankstationer. Derudover er mange boligafdelinger i gang, og flere afdelinger i Gladsaxe har allerede besluttet at sætte ladestandere op i deres boligområder.

I december 2021 fik Gladsaxe sin første elbus med bus 164. Sammen med linje 6A, der i 2022 også vil køre på el, står de to buslinjer for ca. 23 procent af den kommunalt finansierede busdrift. Derudover kører linje 160, 165, 166 og 200S på såkaldt HVO100-biodiesel, hvilket giver fossilfri drift. Disse linjer står for cirka 44 procent af busdriften. Dermed er ca. 67 procent af busdriften enten fossilfri eller emissionsfri fra februar 2022.

Der er også sat nye genbrugsordninger i gang, og Gladsaxe forventer en løbende en stigning i, hvor meget af affaldet, der genanvendes. Udrulningen af de 10 affaldsfraktioner mangler nu primært farligt affald og tekstiler, som er udsat til 2023 af Miljøstyrelsen. Det betyder, at vi kan forvente en væsentlig stigning i, hvor meget af affaldet, der genanvendes.

Gladsaxe er gået med i Region Hovedstadens Partnerskab om bæredygtig håndtering af overskudsjord og sekundære ressourcer. Vi laver nu en prognose for, hvor meget overskudsjord og sekundære ressourcer som fx tegl, mursten, asfalt, beton, vi forventer, der kommer i forbindelse med nedrivning og ombygning de næste 12 år for dermed at medvirke til at reducere spild og genbruge mere.

I 2021 har Gladsaxe også fået en ny Spildevandsplan - en ambitiøs plan for, hvordan vi skal adskille regn- og spildevand i grønne overfladeløsninger og undgå oversvømmelser og miljøbelastning af vandområder.

Mere generelt er økologi stigende i hele Gladsaxe Kommune både på børne-, skole- og ældreområdet, som de kvantitative data viser.

Som aktivt medlem af Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI) arbejder Gladsaxe Kommune for, at målene i POGI-samarbejdet bliver stadigt mere ambitiøse. Blandt andet er der i 2021 arbejdet for, at et nyt mål for transport kunne træde i kraft 1. januar 2022. Det indebærer, at man går over til at anvende totalomkostningsberegninger, der favoriserer lang levetid, lave vedligeholdelsesudgifter, lave omkostninger til bortskaffelse, m.v. og understøtter dermed cirkulær økonomi.

En grønnere og mere levende by

I 2021 fik Gladsaxe Kommune en ny Arkitekturpolitik. Den blev til på baggrund af en lang række samtaler med borgere, erhvervsliv, Det bystrategiske Råd med flere, om hvad arkitekturen betyder for byen, hvordan vi kan skabe en by med fokus på mennesker, og hvordan byudvikling, grøn omstilling og bæredygtig mobilitet hænger sammen og kan understøtte hinanden.

Opgaveudvalget "Vores Mørkhøj" har gennem knap to år inddraget borgerne i udviklingen af Mørkhøj. Det er sket blandt andet via konkrete projekter som det kommende kultur- og musikmiljø i Mørkhøj Park (tidligere Blaagaard) samt nyt byrum og profillegeplads ved Ilbjerg Allé. Gladsaxe Kommune har også ansat en social innovator i Mørkhøj, der har sat adskillige initiativer i gang, og flere aktiviteter er på tegnebrættet som for eksempel fællesspisning, byhaver, lektiecafé, samarbejde om fritidsjobs til unge, gåture for seniorer med mere. Målet er, at Mørkhøj bliver en mere levende og sammenhængende bydel for alle generationer med attraktive fællesskaber og fritidstilbud, mødesteder, institutioner, skoler og boliger.

Der er kommet øget fokus på kunst både inden for i institutionerne og ude i byrummet, hvilket blandt andet ses i det store gavlmaleri på Kildebakken 26.

Byen er også blevet mere grøn og frodig. På den østlige del af Byens Arena er et varieret grønt område vokset op som en indbydende ramme for byens liv.

Bepantningerne er etableret ud fra en vision om at genbruge mest muligt af stedets materialer. Derfor er der afprøvet helt nye etableringsmetoder med indblanding af aktivt kul i de genanvendte grusmaterialer. Samtidig er det en ambition at skabe mest mulig variation i det grønne og afprøve, hvordan de forskellige træer, buske og stauder trives under de lidt anderledes vækstvilkår.

Buddinge Hovedgade og Bagsværd Hovedgade er også blevet grønnere. Der er plantet træer, og hovedvejenes mange vejhjørner er blevet grønne og frodige. I efteråret 2021 har de mange forskellige egetræer fået følgeskab af staudeblandinger, som vil give frodighed og blomsterrigdom hver sommer. Træerne i rundkørslen ved Buddinge måtte desværre vige pladsen for Letbanen, med de fik nyt liv som retro-legetelefoner i form af to kæmpe legetelefoner på Tinghøj Legeplads. På den måde blev træerne genbrugt og fik en helt ny rolle, som visualisering af historien om Telefonfabrikken.

Arbejdet med at skabe større biodiversitet og levesteder for dyr og planter er i 2021 fortsat blandt andet på ti områder i Gladsaxe, der er 'vilde med vilje' - blandt andet Kong Hans Have, Høje Gladsaxe

Parken, Rådhusparken, Wergelandsparken, Aldershvile Slotspark, Bagsværd Søpark, Cirkuspladsen ved Smør - og Fedtmosen, m.v.

For at skabe en mere levende by er der i samarbejde med Gladsaxes foreninger skabt flere nye steder til inkluderende fællesskaber i 2021. På Kellersvej er der skabt et MultiFitnesshus i det gamle Maskinhus. Da det ligger i et boligområde med boliger for mennesker med psykiske og fysiske handicap, har der været et stort ønske om at skabe et inkluderende, tilgængeligt og behageligt træningsmiljø i den nye forening, hvor alle er velkomne. Fitnessmaskinerne er udviklet, så de også kan bruges af folk, der sidder i kørestol, ligesom der er etableret handicapvenlige toiletter, tekøkken og p-pladser.

I 2021 gik Gladsaxe Kommunes Handicappris til BID Bagsværd, som er et lokalt netværk for blandt andet butiksejere, detailhandel, liberale erhverv og forenings- og kulturliv. BID Bagsværd har i 2021 samarbejdet med botilbuddet Cathrinegården om at etablere en række frivillige jobs for borgere, der er udviklingshæmmede i Bagsværd-butikker. BID Bagsværd har desuden samarbejdet med Demenscenter Bakkegården om at sætte fokus på demensområdet via bænke med demensbudskaber i Bagsværd.

Børn og unge former fremtiden i en børnevenlig by

I 2021 er der taget yderligere skridt i retning af Gladsaxes overordnede ambition om at skabe et børne- og ungeliv, hvor alle børn og unge trives, deltager i fællesskaber og lærer gennem konkrete handlinger. I 2021 udviklede Gladsaxe den første handlingsplan som led i processen for at blive anerkendt som Børnevenlig By af UNICEF. Handlingsplanen har allerede ført til flere projekter, hvor børn og unge er blevet inddraget og har haft indflydelse, og dermed deltaget aktivt som medborgere i deres by.

Medarbejdere i seks dagtilbud er for eksempel blevet undervist i 'børnemosaikker', som er en ny metode til at vurdere børnemiljø. Metoden har fokus på at arbejde med børnenes perspektiver og inddrager og undersøger, hvordan børnene oplever deres hverdag.

Gladsaxe Kommune har også indgået en samarbejdsaftale med De Anbragtes Vilkår om kvalitet i anbringelser. Samarbejdet betyder, at tidligere anbragte kan hjælpe med at sikre forholdene for vores sårbare børn. Det skal bidrage til, at anbragte børn bliver løftet ud af en udsat position og får mulighed for at udfolde deres fulde potentiale.

Endelig har der været gennemført tryghedsvandring med børn og unge for at give børn og unge mulighed for at pege på, hvordan man kan skabe mere tryghed i deres egne bydele. Unge fra Mørkhøj var i sensommeren 2021 på tryghedsvandring, og i 2022 bliver også børn og unge i Værebros Park inviteret til at fortælle om deres perspektiv på og ønsker for deres område.

På Stengården Skole har eleverne haft indflydelse på, hvordan deres lokaler skulle se ud efter ombygningen. Børnene kan nu hver dag bruge møbler og områder, der er skabt ud fra deres perspektiver og ønsker.

For at styrke børnefællesskaber inden skolestart har en gruppe små børnehuse i Gladsaxe arbejdet med et stenalderprojekt. Konkret har de allieret sig med en naturvejleder, der med udendørsaktiviteter og materialer fra "Bliv NaturligVis" om stenaldertiden får kommende skolebørn til at vænne sig til større fællesskaber.

Flere svanemærkede børnehuse skyder op i Gladsaxe. Det er besluttet, at alle nye børnehuse i Gladsaxe skal miljømærkes med svanemærkningen, efter vi i 2018 fik det første svanemærkede børnehus, Elverdammen på Christianehøj. Svanemærket betyder, at der i alle dele af processen og i materialevalget er fokuseret på bæredygtighed, miljø og et godt indeklima. Siden 2018 er flere svanemærkede børnehuse åbnet: Regnskoven på Tjele Allé, Paletten i Mørkhøj Park og senest åbnede børnehuset Grønnegården på Transformervej. Når de svanemærkede børnehuse indrettes, er børnenes behov i centrum. Med indretningen lægges op til at skabe huse, børnene trives i med forskellige zoner med forskellige stemninger, så børnene kan få mange forskellige oplevelser og udfoldelsesmuligheder i løbet af en dag i større og mindre grupper.

Byggeriet af verdens første cirkulære børnehus, Svanen, er også godt i gang. Det bliver bygget af materialerne fra den gamle Gladsaxe Skole. Genanvendelse af byggematerialer er hovedtanken i cirkulært byggeri. Svanen bliver det tredje svanemærkede børnehus i Gladsaxe. Huset vil få et energiforbrug, der er næsten det halve af almindelige børnehuses. Børnenes mad bliver økologisk, og børnene vil lære om madspild og selv dyrke krydderurter og grønsager i børnehusets have.

Borgernes sundhed og trivsel i fokus

Gladsaxe arbejder målrettet med at understøtte et sundt og aktivt liv for borgerne og prioriterer ikke bare fysisk sundhed, men også mental sundhed som et stadig vigtigere fokusområde. Tiden med Covid-19 har udfordret både trivslen og den fysiske sundhed hos mange borgere, som det også fremgår af den kvantitative opfølgning.

Gladsaxe Kommune har deltaget aktivt i initiativet "Danmark i bevægelse", der blev søsat i 2021 og er den største kortlægning af danskernes bevægelsesvaner nogensinde. Der blev derfor indsamlet viden om gladsaxeborgernes bevægelsesvaner i hverdagen, så vi nu har adgang til værdifuld viden om borgerens barrierer og motivation for at være fysisk aktive. Det giver os et solidt vidensgrundlag for at igangsætte nye indsatser og aktiviteter på tværs for at motivere borgerne til at bevæge sig mere.

I samarbejde med SeniorNet har Gladsaxe indgået et partnerskab med Dansk Folkehjælp om etablering af to seniornet, som er et netværk for borgere i alderen 65+. Netværkene er udvidet i 2021, så cirka 30 deltagere fordelt på to hold mødes to gange om måneden til aktiviteter og samvær. Et andet initiativ rettet mod borgere i målgruppen 65+ er "Grøn Puls". Her har Gladsaxe indgået et partnerskab med Frit

Oplysningsforbund, så 30-40 deltagere mødes to timer hver torsdag ude i naturen med en motionscoach. Deltagerne har mulighed for at løbe og gå, og det gælder også de borgere, der bruger hjælpemidler.

Gladsaxe arbejder med at borgere, der er blevet henvist til vedligeholdende træning eller genoptræning, som udgangspunkt får en del af deres træning via forskellige virtuelle løsninger. Siden corona-pandemiens start har Gladsaxes Hjemmepleje arbejdet med at tilbyde en del af hjælpen til den enkelte borger som "Besøg via skærm", hvilket har medført, at hjælpen kan leveres, når det passer borgeren.

Alle seniorer, der modtager forebyggende hjemmebesøg og hjemmepleje, er blevet screenet for ensomhed i 2021. De borgere, som i screeningen viser tegn på, at de oplever ensomhed, får tilbudt en snak med en forebyggelseskonsulent eller brobygger fra hjemmeplejen. De kan også benytte sig af forskellige tiltag som "Telefonvenner", Røde Kors' "SnakSammen", "Elderlearn" (brobygning mellem ældre og en sprogstuderende udlænding) og ældre indvandrere kan få besøg på modersmål.

Som del af handleplanen for mental sundhed, har Gladsaxe i 2021 udvidet tilbuddet Åben og Rolig, som er stresshåndterings- og stresslindringstilbud til sygemeldte borgere til også at dække unge i alderen 15 til 25 år. En anden indsats for at styrke den mentale sundhed er KICK. Det er et idræts- og trivselskoncept målrettet erhvervsskoler, som Gladsaxe Kommune samarbejder med TEC Gladsaxe, lokale idrætsforeninger og DGI om. Her er der fokus på at øge elevernes trivsel ved at integrere mere idræt, bevægelse og fællesskab i elevernes hverdag og dermed styrke elevernes fysiske - og mentale sundhed. I KICK deltager lokale idrætsforeninger, hvor de bidrager med skemalagt foreningsidræt for elever. Som en del af KICK deltager skolens undervisere også i et kompetenceudviklingsforløb, hvor blandt andet 'ABC for mental sundhed' indgår, for at understøtte 45 minutters bevægelse i skoledagen. Indsatsen indgår både i handleplanen for mental sundhed og for fysisk aktivitet.

En evaluering har i 2021 vist, at Gladsaxe har succes med nye tilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel. Gladsaxe Kommune har siden 2019 tilbudt en række forløb, som understøtter børn og unges mentale sundhed og er målrettet børn og unge i alderen 3-17 år. Mere end 200 familier i Gladsaxe har deltaget og resultaterne viser, at unge og forældre føler sig hjulpet. De nye, meget efterspurgte tilbud er udviklet som en del af projektet STIME (Styrket Tværsektoriel Indsats for børn og unges Mentale Sundhed), hvor Gladsaxe sammen med seks andre kommuner og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center i Region Hovedstaden går nye veje for at hjælpe de stadigt flere børn og unge, der mistrives. De foreløbige data viser, at 79 procent af de unge oplever, at de har fået det bedre af at deltage i forløbet. 94 procent af forældrene mener, at forløbet har hjulpet dem med at håndtere deres barns vanskeligheder på en mere hensigtsmæssig måde.

For at styrke den almene befolknings viden om mental sundhed arbejder Gladsaxe Kommune med ABC for mental sundhed, som er en handlingsorienteret tilgang målrettet alle befolkningsgrupper. ABC er blandt andet sat i spil på ungdomsuddannelserne til at fremme sunde og meningsfulde fællesskaber både i forhold til at indføre mere bevægelse på TEC Gladsaxe, mere røgfrihed til alle skolerne, og i

forbindelse med at styrke trivslen i forbindelse med fjernundervisning og hjemsendelser på grund af Covid-19. Indsatserne for ABC for mental sundhed er forankret i Gladsaxe Psykosociale tilbud. Det er nu blevet et integreret element i medarbejdernes metoder i arbejdet med rehabilitering og recovery og indgår som et tilbagevendende tema i Carlshuses højskoletilbud.

Rygestop står højt både på den lokale og nationale dagsorden. I 2021 er der indført røgfri idrætstid på alle Gladsaxes idrætsanlæg for at beskytte især børn og unge mod skadelig røg og gøre Gladsaxe røgfri. Gladsaxe Kommune har også arbejdet med at støtte idrætsforeninger i at opnå røgfri foreninger. Røgfrihed gælder her alle former for rygning og brug af tobak, ikke blot cigaretter, pipe og e-cigaretter, men også snus, tyggetobak, vandpibetobak og lignende. Siden august 2021 har alle fem ungdomsuddannelser i Gladsaxe også haft røgfri skoletid, og der er afholdt rygestopkurser for elever og medarbejdere på henholdsvis FGU Nord og TEC Gladsaxe. Et vigtigt element i indførelsen af røgfri skoletid på ungdomsuddannelserne er mental sundhed og fokus på fællesskaber uden tobak og alkohol. For borgerne som helhed har Gladsaxe Kommune fortsat kampagnen "Gladsaxe Kwitter Tobakken", som alle borgere i Gladsaxe kan deltage i.

For også at understøtte en ansvarlig alkoholkultur blandt unge har en række gymnasier og ungdomsuddannelser i Gladsaxe og Lyngby-Taarbæk etableret et partnerskab for at fremme alkoholfri fællesskaber og en festkultur, hvor alkohol spiller en mindre rolle. Alkohol må ikke være adgangsbilletten til de fællesskaber, der er på og omkring uddannelserne. Konkret betyder det blandt andet, at der ikke skal være alkohol til arrangementer på almindelige hverdage og ved studie- og introture. Ved festerne skal der arbejdes videre med en mere ansvarlig alkoholkultur, hvor alkohol fylder mindre.

Gladsaxe arbejder for at skabe lige muligheder på flere måder

I 2021 har der været en positiv udvikling i Gladsaxes udsatte boligområder, Værebros Park, Høje Gladsaxe og Mørkhøj. Tryghedsvandringer i Høje Gladsaxe, digitalt borgermøde om tryghed i Gyngemose Park, styrket samarbejde med boligorganisation, ejendomsbestemte, politi og kommune samt tydeligere kommunal tilstedeværelse i Værebros er nogle af de tiltag, der har været og bidraget til, at flere klarer sig bedre: Andelen af borgere uden for arbejdsmarkedet falder, uddannelsesniveaulet og trygheden stiger, og borgerne deltager i udviklingen af bydelene.

Der er også kommet flere mødesteder, der understøtter, at borgere i områderne kan mødes og danne nye fællesskaber – også på tværs af Gladsaxe. Fx har Høje Gladsaxe med Bibliotek+ fået et mødested, hvor borgere fra Høje Gladsaxe og den omkringliggende by kan mødes i uformelle rammer omkring en række forskellige tilbud.

Borgerne fra de tre social-balanceområder er gode til at bruge den omkringliggende by både til indkøb og sociale aktiviteter. Derudover er der med naturhestene i Høje Gladsaxe og hestefolden i Værebrosk Park skabt attraktioner, som tiltrækker borgere fra hele byen. I Mørkhøj er der ved at blive skabt et kultur- og musikmiljø for alle borgerne på Mørkhøj Park.

I en anden del af byen er der i 2021 som tidligere nævnt taget yderligere skridt mod et åbent og moderne Kellersvej med den store om- og nybygning af botilbuddene for borgere, der er udviklingshæmmede. Arbejdet med at udvikle de faglige metoder i f.t. voksne med særlige behov er blevet videreført på en række tilbud på det specialiserede voksenområde. Der har fx været kompetenceudvikling inden for Recovery, ABC, Motiverende Samtale, psykiatri, Åbne dialog og Styrket borgerkontakt.

På tværs af børne- og voksenområdet er der blevet uddannet 20 autismpiloter, og endnu flere har deltaget i temadage med fokus på viden om autisme. Der er også gennemført et projekt om selvhjulpenerhed for borgere med handicap på Kellersvejs botilbud. Resultaterne har været meget positive, så projektet fortsætter i 2022.

Tilbuddene på Kellersvej har tilpasset sig ændrede behov hos borgerne. Fx har samværs- og aktivitetstilbuddene ændret indhold med øget fokus på beskæftigelse, og åbningstiderne er blevet udvidede. Pårørendesamarbejdet er blevet styrket gennem et projekt, der har ført til ændringer i kommunikationen omkring fx indflytningssamtaler og skriftligt informationsmateriale. Der er desuden blevet ændret i personalesammensætningen, så den understøtter den løbende udvikling af tilbuddene på Kellersvej. Der er fx ansat en kok i områdets café og en civilsamfundsadministrator. I forhold til beskæftigelse er der i både handicaptilbuddene og de psykosociale tilbud blevet etableret nye typer af job og praktikmuligheder for borgere med særlige behov.

For at styrke den sociale trivsel har opsøgende medarbejdere fra Carlshuse bidraget til, at flere borgere benytter Carlshuses tilbud og får styrket deres netværk. Carlshuse har blandt andet udviklet Trivselsspillet, som bidrager til en ny og konstruktiv samtale om borgernes netværk og ressourcer. Aktivitets- og samværstilbuddet Carlshuse har startet nye tilbud op forankret i Bagsværd med henblik på at give flere borgere på det psykosociale område let adgang til tilbud som gåture, stolegymnastik, og rådgivning om kost. Der er også indgået samarbejde med "Håb i Psykiatrien" om etablering af en Motionscafé med fokus på borgere med psykiatriske udfordringer.

I løbet af 2021 er der på forskellig vis arbejdet med støtte socialt udsatte borgere i at opbygge et godt netværk. På Tornehøjgaard og Kagsåhuse er der for eksempel sat indsatser i gang for at hjælpe borgerne med at fastholde forbindelsen til deres familie og øvrige netværk. Det bliver gjort ved at motivere borgerne til at ringe til deres venner og familie jævnligt og køre dem på besøg hos pårørende.

Endelig får flere unge psykologhjælp. På grund af stigende efterspørgsel har Gladsaxe Kommune opnormeret tilbuddet om gratis psykologhjælp fra én til to medarbejdere. Hjælpen består af fem samtaler, hvorefter de unge eventuelt visiteres videre til et andet relevant tilbud efter behov.